

DOMOVINA

Vredništvo je v Schillerjevih ulicah št. 3. — Dopise blagovolite frankirati, rokopisi se ne vračajo.

Izhaja dvakrat na teden, vsak **torek** in **petek** ter velja za Avstrijo in Nemčijo na leto 8 kron, pol leta 4 krone, 3 mesece 2 kroni. Za Ameriko in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 18 kron, pol leta 6 kron 50 vin. Naročnina se pošilja upravnistvu, plačuje se vnaprej.

Za inserate se plačuje 1 krono temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 20 vinarjev za vsakokrat; za večje inserate in mnogokratno inseriranje znaten popust.

† Josip Juraj Strossmayer.

Žalostna vest je v soboto zvečer preletela bliskoma slovenske in hrvatske dežele; privršela je kot črna ptica in svoje velike turbne peroti je razpela nad našo zemljo. Ovila se je s tugo posestrima Hrvatska, ž njo sožaluje Slovenija na izgubi predragocenega življenja. Kdor je zaslišal zadnje dneve zlogolka poročila o bolezni velikega biskupa, je trepetal v strahu, da ne bi osirotele naše dežele, da ne bi izgubil jugoslovanski narod moža, ki ga s polnim pravom imenuje svojega očeta, svojo slavno diko. Česar smo se bali, to se je zgodilo.

Strossmayerja ni več. Ž njim je umrl največji Jugoslovčan, naš prvobornik, plameneči zagovornik veličastne misli duševne in kulturne skupnosti jugoslovanskih plemen. Umrl je velikan hrvatskega naroda, in za njim plakajo ne samo Jugoslovani, temveč tudi ostali Slovani, in ob njegovi smrti se ga spominja ves svet.

Strossmayer je bil najslavnejši zastopnik Jugoslovanstva, svojo dobo je

zaznamoval in osvetlil s svojo individualnostjo, hrvatskemu narodu pa je pridobil ugled kulturnega naroda in ga proslavil daleko preko domačih mej.

Strossmayer je nekak starost devetdesetih let, in spričo tega ni nikogar presenetila vest o njegovi smrti, a bolno je zadela v srce vsakega rodoljuba. V dolgem svojem življenju je ta mož deloval nestrudljivo za blagostanje jugoslovanskih narodov, ustvaril je mnogo velikih in lepih stvarih, vse svoje znanje, vso svojo moč, vse svoje imetje je posvetil edino svoji domovini.

Strossmayer je ustanovitelj „Jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti“, katero je otvoril l. 1867. s slovesnim nagovorom. Sam je žrtvoval za akademijo 547.000 goldinarjev, vrhu tega ustanovil krasno slikarsko galerijo, v kateri je okrog 400 umotvorov, in ki jih je po večini nakupil sam z ogromnimi stroški, presegajočimi 100.000 goldinarjev. Položil je prvi temelj hrvatskemu vsenčilišču, ko je velikodušno daroval zanj 50.000 goldinarjev. Sezidal

je veliko cerkev prvostolnico v Djakovu, ki je dandanes najkrasnejši biser arhitekture na jugu. Kako ogromna je bila njegova požrtvovalnost, dokazuje to, da je daroval za cerkvene namene 1 milijon 12 tisoč 795 goldinarjev, za narodne kulturne namene pa 1 milijon 305 tisoč 447 goldinarjev.

Globoko obžalujemo Slovenci nena-domestljivo izgubo vladike Strossmayerja. Izgubili smo prijatelja, svojega zaščitnika, svojega velikega dobrotnika, on je bil naš vzor, ki je sijal kakor solnce med nami, ki nas je ogreval in prešinjil z žarki svete ljubezni do naroda.

Strossmayer se je rodil l. 1815. v Oseku; predno je bil star 20 let, že je bil promoviran doktorjem filozofije. L. 1838. je bil posvečen v mašnika, za škofa je bil imenovan l. 1849. Zasedel je izpraznjeno biskupsko stolico v Djakovu, kjer se je trudil ves čas svojega vzvišenega pastirovanja za Boga in narod.

Slava Strossmayerju!

Zborovanje slov. pol. društva na Teharjih

se je vršilo v nedeljo popoldne v vili gospoda Pečnaka ob obili udeležbi. Na shod sta prišla državni poslanec vitez Berks in deželni poslanec dr. J. Hrašovec. Po pozdravnem nagovoru društvenega predsednika, g. Vizjaka, je govoril g. dr. Štor posmrtnico velikemu biskupu in Jugoslovancu Strossmayerju, ki je v soboto zatisnil na veke svoje oči. Omenil je, da zborujemo v hiši osebnega prijatelja umrlega škofa, ker g. Pečnak je bil večkrat ž njim na Slatini, kjer mu je zatrjeval: Povejte Slovincem, da jih ljubim, jako ljubim. Sedaj leži g. Pečnak, 90letni starček na smrtni postelji, in prijatelji se mu niso upali povedati žalostne vesti o smrti Strossmayerjevi, ker to bi gotovo uplivalo porazno na bolnika. G. dr. Štor je potem prečital brzojav, ki ga odpošlje politično društvo v Djakovo in v katerem izraža svojo žalost na izgubi velikega Slovana.

Za njim govori državni poslanec vit. Berks o celjskih slovenskih gimnazijskih razredih. Ker še ni okrevl od težke bolezni, poda svoje poročilo sede. Povdarjal je, da je celjska gimnazijska zadeva za štajerske Slovence najbolj pereča in najvažnejša. Mi stremimo za višjo prosveto, za največjim kulturnim zavodom, univerzo; a dokler nimamo dovolj srednjih šol, dovolj gimnazij, je težko spraviti v pravi tir vprašanje o slovenski univerzi. Celjska gimnazijska zadeva je prišla prvokrat v državnem zboru na dnevni red l. 1895. Od tedaj je vlada iskala prostor, kjer naj bi sezidala gimnazijsko poslopje za slovenske razrede.

Obrnila se je najprej na celjski magistrat, naj ji da primerno mesto, magistrat ga seveda ni imel. Odslej se je obrnila vlada na celjsko okolico. Z Maksimilijaniščem so bili Slovenci zadovoljni, a vlado so prestrašile nemške grožnje, in šla je iz mesta dalje ven za deželno-rambovsko vojašnico. V letih 1903 in 1904 je mislila na travnik dr. Dečka, in sicer je vodilo pogajanja štajersko namestništvo; letos meseca januarja se je imela skleniti pogodba. To se je razbilo, in sedaj je gotovo, da je kupčija končno razveljavljena, ker so vsi Slovenci vstali za to, da bodi slovenska gimnazija v Celju. Končal je poslanec vit. Berks s zatrdilom, da bo delal tudi odslej vestno in pošteno za Slovence kakor že dolgih 30 let. Na predlog dr. Štora sklene zbor enoglasno resolucijo: Zborovalci stoje neomahljivo na stališču, da ostani zavod v Celju in da se razširi v popolno gimnazijo. Nato govori dr. J. Hrašovec o deželnem zboru. Razloži stališče slovenskih poslancev v Gradcu, poudarja, kakšen hud boj morajo bojevati, da dosežejo kaj za slovenske volilce. Omenjal je obstrukcijo v deželnem zboru, od katere so naši poslanci šele odjenjali, ko jim je deželni odbor zadal besedo, da ustanovi Slovincem na Spod. Štajarskem nekaj kmetijskih učnih zavodov, kjer se bodo vršili kurzi in se poučevalo uzorno deželno gospodarstvo. — Po govorih obeh poslancev je ustal g. dr. Štor k besedi ter govoril o zadnjih teharskih občinskih volitvah. Omenjal je, da so Nemci vložili ugovor na namestništvo zaradi ničevega slučaja, dobro vedoč, da ne dosežejo nič, a ker Štorjanarji poznajo zaspanost in počasno uradovanje pri namestništvu, hočejo s

tem ugovorom ostati še nekaj mesecev na krmilu. Opozarjal je viteza Berksa na to in ga pozval, naj posreduje pri notranjem ministrstvu. Prišla je še nadalje v razgovor regulacija Voglajne, g. kaplan Čemažar je omenjal ovire, ki se stavijo stavbi nove župnijske cerkve nasproti. Vendar je prišla zadnji čas tudi ta zadeva v pravi tir, in opravičeno se je nadejati, da dobo Teharčani čez par let novo župno cerkev.

Zborovanje se je zaključilo z živio-klici na oba poslanca.

Domače in druge vesti.

† Vladika Josip Juraj Strossmayer.

V petek so prišla iz Djakova prva poročila, da je veliki biskup nevarno obolel. Akoravno spričo visoke starosti ni bilo več upanja, vendar nismo pričakovali, da tako hitro izdahne svojo blago dušo. V soboto popoldne 10 min. čez tri ga je umorila pljučnica. Vse Slovanstvo žaluje globoko na izgubi odličnega vodje in pokrovitelja, enega največjih svojih sinov. — Pogreb bode v petek. Iz Zagreba vozi posebni vlak: udeleži se pogreba tudi mnogo deputacij naših narodnih društev. Kdor se hoče peljati s posebnim vlakom, naj se obrne do g. magistratnega tajnika Evgena Laha v Ljubljani. Pogreb bo velika in sijajna manifestacija vsega Slovanstva.

— **Biskup Strossmayer** †. Ves Slovenji Štajer žaluje za največjim Jugoslovancem. Saj umrli vladika ni bil le Hrvat, ampak bil je pred

vsem Slovan. Nas Štajerce pa vežejo razun tega še osebne vezi z umrlim vladiko, saj se je prihajal vsako leto med nas zdraviti, in vsako leto so ga pozdravljali Slovenci z navdušenjem, blagi starček pa jih je bodril in jim pomagal, kjer je mogel. In sedaj ga ne bo več. Celjska narodna društva prirede v četrtek, dne 13. t. m. ob pol 8. uri zjutraj mašo zadušnico v cerkvi č. oo. kapucinov, katero bode bral preč. g. gvardijan sam. Slovenci in Slovenke, pridite častit spomin najslavnejšega Jugoslovana.

— **Narodna čitalnica v Celju k smrti Strossmayerja.** Ob priliki smrti velikega Jugoslovana in prijatelja Slovencev, škofa Josipa Jurija Strossmayerja, se je odbor celjske čitalnice sestel preteklo nedeljo k izvanredni seji. Strossmayer je namreč bil skozi 43 let častni član narodne čitalnice v Celju. Odbor je sklenil poslati izraz sožalja djakovskemu kapitelju ter je naslovil na slednjega sledečo brzojavko:

„Narodna čitalnica v Celju izreka povodom smrti svojega 43letnega in najstarejšega častnega člana slavnemu kapitelju globoko sožalje. Zemljica bodi lahka velikemu Slovanu, duh njegov in njegova slava pa naj živi na veke“.

Mesto venca na grob pokojniku je čitalnica podarila znesek 25 K „Dijaškemu domu“ v Celju, in omenimo, da je Strossmayer med ustanovniki „Dijaškega doma“, za katerega je daroval 200 K. Na čast velikemu pokojniku se bode brala črna sv. maša v Celju v kapucinski cerkvi prihodnji četrtek ob pol 8. uri zjutraj, ter na to narodna čitalnica vse svoje člane opozarja.

— **Celjsko vprašanje.** Prazka „Politik“ piše o vprašanjih, ki jih ima rešiti proračunski odsek in pravi med drugim: Jako kočljivo vprašanje je ono slovenske gimnazije v Celju. Kakor znano, je poslanska zbornica v proračunski razpravi dne 21. marca 1902 sklenila, da ima slovenska gimnazija ostati v Celju. Vzlic temu sklepu pa je vlada postavila v državni proračun že tretji obrok 5000 kron za nameščenje te gimnazije v neki novi zgradbi izven Celja. Körberjeva vlada je torej neopravičeno in proti sklepu poslanske zbornice odredila premeščenje slovenske gimnazije izven mesta. Slovenci se čutijo s tem težko oškodovane v svoji parlamentarni potom pripoznani jim pravici ter vstrajajo pri tem, da proračunski odsek popravi omenjeno odredbo vlade. Našli so se sicer zopet posredovalci, ki so hoteli ob tem vprašanju posredovati med Nemci in Slovenci, toda poslednji so mnenja, da je stvar vlade, da zadevo spravi v tek.

— **Ti niso smodnika iznašli.** Komur Bog službo podeli, temu podeli tudi pamet, pravi pregovor. Pri avstrijski vladi bi moral ta izrek vendar tudi veljati, pa se nam zdi, da ne obvelja. Dr. Ivan Dečko in tovariši so se pritožili na ministrstvo za notranje zadeve zaradi razpuščenja okrajnega zastopa v Celju, ker zakon pravi, da je pritožba zoper tako razpustitev pripuščena in ker se je okrajni zastop razpustil brez vsakega postavnega vzroka. Čujte, kaj ministrstvo k ti pritožbi pravi.

„Blagorodni gospod dr. Ivan Dečko v Celju. Ces. kr. ministrstvo za notranje zadeve je z odločbo z dne 22. sušca t. l. št. 9299 Vašo in 10terih tovarišev pritožbo zoper odločbo namestništva v Gradcu z dne 20. grudna l. 1904, št. 3529 praes., s katero je bil razpuščen okrajni zastop v Celju, vsled manjkanja legitimacije k peljavi pritožbe zavrnilo, ker po § 81 zakona z dne 14. rožnika 1866, dež. zak. št. 19, zoper razpustitev dovoljena je pritožba le okrajnemu zastopu. O tem se obvestite vsled odločbe namestništva z dne 29. sušca 1905, št. 826 praes.“

C. kr. namestniški svetovalec

Frhr. Warsberg m. p.“

Tako torej! Zakon določuje, da se okrajni zastop zoper svoje razpuščenje sme pritožiti. Če se pa člani razpuščenega zastopa pritožijo, reče ministrstvo: Vi niste zastop, zastop je razpuščen in ga torej ni. Pritožiti se sme zastop, katerega ni, ne pa vi člani razpuščenega zastopa. Nam se pač zdi, da niti oni, ki so izdelali zakon o okrajnih zastopih, niti oni, ki ga na tak način razlagajo in izvršujejo, niso smodnika iznašli.

— **Grozen požar** je izbruhnil v nedeljo popoldne ob 1/4 5. v Šeščah v Št. Pavelski občini.

Pogorela je v eni uri cela vas, kakor se nam poroča, 46 poslopjij. Hud veter, ki je vel, je ogenj še bolj netil, kraj pa leži tako neugodno, da se more dospeti od državne ceste tja le po ovinkih, tako da so požarne brambe, katerih je prihitelo 12, došle, žal prepozno, da bi se mogle ognju uspešno ustaviti, kljub temu, da so takoj odrinile v nesrečno vas. Baje so zanetili otroci. Zgorelo je tudi precej živine, sploh je škoda velikanska; ubogi kmetje, katerim je uničeno vse imetje, pa so zavarovani le za male svote. Beda je velikanska. Tleče seno in napol zgorele listke je nesel veter v kraje, ki so oddaljeni do 10 km, dim je bil tako gost, da je temnil in zakrival solnce.

— **Pomagajte ubogim pogorelcem!** Obrčamo se do slovenske javnosti s toplo prošnjo, da ubogim pogorelcem kar najizdatnejše pomaga (glej prejšnjo notico.) Cela vas je brez strehe, in potrebna je takojšnja pomoč; revščina je velika; V vinogradu gosp. Robleka zbrana žalska strelna družba je nabrala 25 K; županstvo trga Žalec je priredilo zbirko. Opozarjamo, da dvakrat da, kdor hitro da!

— **Bratje „Sokoli“!** V četrtek, ob pol 8. uri zjutraj časte vsa narodna društva spomin umrlega vladike Strossmayerja. Odbor Vas pozivlja, da izpolnite svojo sokolsko dolžnost in pridete polnoštevilno v črnih civilnih oblekah. Zbirališče ob četrt na 8. uri zjutraj pred okoliško občinsko pisarno na Bregu.

— **Slavnosten večer** priredi v soboto, dne 15. t. m. „Celjski Sokol“ zmagovalcem na vsesokolskem zletu. Izročje se jim pri tej priliki diplome in lovorjevi venci. Odlikovani so br. Jož. Smertnik, Pavel Detiček, Končan, Kuček, Leon, Ropas in Wester. Sodeluje narodna godba in gotovo tudi druga narodna društva. Tudi gledališki nastop se uprizori. Vabijo se cenj. narodne rodbine, prijatelji in člani.

— **Sokolski vaditeljski izpit** so prebili v soboto br. Maks Detiček, Pavel Detiček, Jager in Pikel (žalski odsek). Sedaj ima „Celjski Sokol“ razun načelnika sedem vaditeljev; razun imenovanih namreč še br. Burgstaller, Kuček in Meglič.

— **Žalski odsek „Celjskega Sokola“** je priredil v četrtek, dne 6. t. m. odhodnico br. Megliču, ki odstopi kot vaditelj in br. Košarju. Vaditeljstvo za žalski odsek „Celjskega Sokola“ prevzame brat Pikel. Odhodnice se je udeležilo tudi lepo število Sokolov iz Celja. Kakor čujemo, postane žalski odsek kmalu samostojno sokolsko društvo. Mi to z veseljem pozdravljamo uvažujoči velik pomen sokolske organizacije za naroden napredek in za probujo vseh slojev. Na zdar!

— **Umrl je** na Teharjih veleposestnik Engel, pruski protestant in bivši zóbozdravnik v Trstu. Kakor smo že poročali, pripeljal ga je k zadnjim občinskim volitvam pod pazduho znani agitator Jellek in ta njegov zadnji hod k volitvam v sneževnem vremenu je pospešil njegovo smrt. Truplo prepeljejo v Trst.

— **Gledališka predstava v Brežicah.** Dne 9. t. m. so udje slovenske opere iz Ljubljane priredili v „Narodnem domu“ koncert s petjem ter predstavo „Poljub“ in „Hlače gospoda Kokodajska“. Udeležba je bila večja, kakor smo pričakovali, ker je bilo oznanilo naših gostov jako kesno. Gospica Kočevar ter gospod Betetto sta pela izborno, sploh so želi umetniki pri posameznih točkah burno pohvalo.

— **Ogenj.** Dne 8. t. m., ko se je popoldanski vlak železniške proge Sisek-Zidanmost vozil skoz vas Rigonco, letelo se neki hude iskre iz dimnika lokomotive; v tem trenutku je začelo goreti v gospodarskem poslopju Martina Šepca; ker je bil ta čas po izjavi več prič strasanski veter, je mogoče, da so iskre iz lokomotive povzročile požar. Šepce je bil doma in nič ni zapazil, šele ko so mimogredoči hiteli v vas kričeč „ogenj!“, je šel Šepce gledat, pa že prepozno. Vsled strasanskega větra ni bilo mogoče rešiti gorečih hlevov. Šepcu je zgorel tudi senik in svinjski hlevi, in so prišli v nič en konj, 2 vola, 2 krave in eno tele; škode je 4000 K.

— **V Mariboru** je v nedeljo umrl nagle smrti vsled vnetja možganske mreže vadniški učitelj g. Franc Breznik, 33 let star. Pogreb bil danes ob pol 4. uri popoldne iz mestnega, pokopališča. Značajnemu narodnjaku blag spomin!

— **Graška vzajemna zavarovalnica**, ki dela med Slovenci lepe kupčije, se pri imenovanju odbornikov prav nič ne ozira na Slovence. Sedaj so se namreč zopet izvolili družbeni odborniki na šest let, a med njimi ni na Spodnjem Štajerskem niti enega Slovence, pač pa izzivači kakor Ornig, Lenko, Stiger itd. Tudi za Kranjsko je pretežna večina nemških odbornikov. Tako postopanje si je treba zapomniti tembolj, ker imamo domače dobre zavarovalnice.

— **Nova cerkev v Haložah.** Dne 12. sušca t. l. je predaval pri nas potovalni učitelj gospod I. Jurančič o čebelarstvu, s katerim se je ljudstvo doslej tukaj prav malo pečalo. Pač pa je zdaj, ko je slišal, kako mu je ravnati s čebelicami, da dobi od njih lep dobiček, marsikateri sklenil,

da se hoče poprijeti čebelarstva. — Štirinajst dni pozneje nas je pa obiskal potovalni učitelj g. J. Bele ter nas poučeval o sadjarstvu. Najprej nam je opisal za naš kraj najbolj priporočljive sadne vrste. Nato nas je poučil, kako moramo sadnim drevesom streči, ako hočemo od njih dobiti zaželjeni dobiček. V prav domači in razumljivi besedi je govoril o sajenju, cepljenju, gnojenju in snaženju sadnih dreves. Slišali smo tudi, kako nam je postopati proti najhujšim škodljivcem v naših sadovnjakih. Prav na drobno nam je razkladal o škropenju sadnega drevja; pri tej priliki nam je tudi povedal, kdaj in kako moramo škropiti v vinogradih, da ne bodedo trpeli toliko škode radi peronospre kakor lansko leto. Hvala torej še tem potom obema gospodoma, ki sta nam na tak način mnogo koristila. Pozabiti ne smem izreči hvalo našemu g. nadučitelju P. Kavčiču, ki skrbi, da se prirejajo tukaj takšni poučni shodi.

— **Zgornja Ponikva.** Po dolg'm boju je bil 6. aprila t. l. enoglasno za načelnik a krajnega šolskega sveta izvoljen Vinko Vaš, namestnikom pa Franc Vasle. Vinko Vaš je bil dosedaj znan kot šoli naklonjen mož. Upati je, da bode novi odbor pod njegovim vodstvom v bodoče delal le za blagor šole in šolske mladine. V to pomozi Bog!

— **„Stari farbar“.** G. Ferdinand Stross v Ptuj se priporoča v nemškutarskem „Štajercu“ slovenskim kmetom. G. Stross najbrže ne ve, da se slovenski kmetje od „Štajerca“ ne dajo „farbarati“.

— **Ptujski okrajni zastop**, katerega ima v rokah „napredna stranka“, se je kaj pridno lotil dela. Ena cesta za drugo se popravlja. Tako poje nemškutarski „Štajerc“ slavo nemškemu ptujskemu okrajnemu zastopu in njegovemu načelniku Ornigu! No, mi še dozdej nismo videli nobene ceste, ki bi se bila pod egido Orniga popravila. Nemškemu zastopu je gotovo več za cestarje, kakor za ceste; saj so dobili takoj vsi od Orniga pruske čepice.

— **Nemškutarski „Štajerc“** molči o razsodbi najvišjega upravnega sodišča glede volitev v ptujski okrajni zastop, kakor grob. Kdor se spominja, kako je ta smrdljiva nemškutarska cunjja ob času dotičnih volitev nesramno napadala in žalila ptujске Slovence in se napihaval, kakor da bi se imeli Nemci in nemškutarji samo njej in Ornigu zahvaliti za „sijajno“ zmago, se mora pač sedaj od srca smejati, ko je razvidno, da so Nemci zmagali v veleposestvu le vsled tega, ker c. kr. okrajno glavarstvo mnogim slovenskim veleposestnikom ni pustilo voliti v veleposestvu, dasi je sedaj upravno sodišče razsodilo, da imajo ti tamkaj pravico voliti! Ornig se ima torej za svoje načelniško mesto v ptujskem okrajnem zastopu zahvaliti edino le „pravnim nazorom“ svojega prijatelja c. kr. okrajnega glavarja Underraina!

— **Nova Štifta pri Gornjem gradu.** Akoravno se pri nas ljudje malo brigajo za občinske volitve, vendar smelo javimo, da so za novo triletno dobo voljeni sami, vsega zaupanja vredni možje. V županstvo so voljeni: G. Jakob Sovimšek p. d. Golob župan; gg. Franc Tratnik, Antom Trepelj in Matevž Enci svetovalci. Bog jim daj v vsakem oziru obilo sreče!

— **Umrl je vsled žganja** Janez Pečnik, po domače „Cibengl“, zidar v Koprivnici. Nasrkal se ga je tako, da se mu je vrgalo in ga zadušilo. — Nesrečno žganjepitje!

— **Razvina pri Mariboru.** Dne 3. t. m. zvečer je gorelo pri nas, in sicer je požrl ogenj gospodarsko poslopje Neži Rečnik do zidov. Menda je bilo zažgano, pa se še ne ve. Posestnica je bila zavarovana za poslopje in orodje, ki jee zgorelo.

— **Oblaki pri Ptuj.** V petek so imeli pri Vnukovih v Oblakih perilo. Ker so bolj, kakor običajno kurili, so se vnele saje v slabem dimniku; hipoma je bila vsa streha v plamenu in celo poslopje vpepeljeno. Prava sreča je bila, da ni bil prehud veter, drugače bi cela vas zgorela. — Najbližja požarna bramba je dve uri oddaljena in sicer v Dornovi. Menda ni treba omeniti, kako živo potrebno je snažiti dimnike in še lesene kakor v tem slučaju.

— **Poskušen samomor.** 20letna Neža Gilčvert, doma iz Konjic na Štajerskem, a sedaj stanujoča v Bukovici pri svoji družini na Goriškem, sprla se je s svojim bratom ter se vsled tega tako razburila, da si je hotela končati življenje. Vstrelila se je namreč z revolverjem v trebuh. Pripeljali so jo v goriško bolnišnico, kjer se nahaja v nevarnem stanju, a vendar ne brez upanja, da bi je ne mogli še rešiti.

— **Na univerzi v Gradcu** je bilo v zimskem tečaju 1904./05. 1915 slušateljev. Teologov je bilo 97 med njimi 3 izvanredni slušatelji. Juristov je bilo 842, rednih 711, izvanrednih 109, hospitantij 22. Medicincev je bilo 322, rednih 227, redne slušateljice 4, izvanrednih slušateljcev 82, hospitantinj 9. Filozofov je bilo 609; rednih slušateljcev 337, rednih slušateljic 12, izvanrednih slušateljcev 146, izvanrednih slušateljic 53, hospitantinj 61. Farmaceutov je bilo 45.

Hitrost na avstrijskih železnicah. Človek včasih res ne bi verjel, da živi v dvajsetem stoletju. Obče se vedno govori o izbornih prometnih sredstvih; o hitrosti vsega modernega življenja nam podajajo razmere na avstrijskih železnicah vse drugo sliko. Evo: 3. marca se je oddal v Pragi kovčeg, in ta je došel sem dne 7. aprila, rabil je torej iz Prage 35 dni. Ako bi si ga zadel na rame, bi prišel z njim prej peš iz Prage. Ali niso take razmere nad vse škandalozne, ali je res promet na naših železnicah tako slabo urejen ali pa je temu kriva zopet kaka skrajna malomarnost železničnih uslužbencev? Mi svarimo vsakogar, kdor želi, da dosežejo odposlane reči v doglednem času svoj cilj, pred avstrijskimi železnicami.

— **Zahvala.** Slavna „Ljudska posojilnica“ pri Sv. Križu tik Slatine je v zadnji svoji seji velikodušno dovolila bralnemu društvu v Kostivnici podporo 35 K, za kar se ji dotično bralno društvo tem potem najsrčneje zahvali. Pač lep vzgled požrtvovalnosti za narodno stvar. Odbor.

— **Vransko,** dne 8. aprila. Mesto venca za preminulo gospo Rožo Natek mi je izročil c. kr. davčni kontrolor g. Karol Ferschnig deset kron, da jih razdelim občinskim revežem. Za to plemenitost izrekam imenovanemu gospodu javno zahvalo. Schwentner, župan.

Na pomoč pogorelcem!

Št. Pavel pri Preboldu, 10. aprila 1905.

Pod tukajšno občino spadajoča vas Šešče je v nedeljo popoldan večji del pogorela. Od velikega požara v Št. Rupertu pred nekaj leti, ni bilo v Savinski dolini tako ogromnega požara, kakor nedeljski, in če ne bi bilo toliko brizgalnic, od kraja tri domače Št. Pavelske, potem od Preboldske tovarne, katerim je pozneje še 10 brizgalnic in sicer: iz Žalca, Arjevasi, Gotovelj, Št. Petra, Polzele, Smartna na Paki, Gomilskega, Grajskevasi, Ojsterške vasi in Kaple s požarnimi brambami na pomoč prišlo, tako da je 14 brizgalnic pridno branilo, gotovo bi ne bilo ostalo nobeno poslopje. Mora se tedaj vsem tem pridnim požarno-brambovcem, kateri so se silno trudili, nekateri celo vso noč, iskreno hvalo izreči. Vkljub temu pa je 46 poslopij od dvanajst poséstnikov popolnoma uničenih. Razen poslopij je zgorelo prebivalcem tudi večidel vse pohištvo, obleka, gospodarsko orodje, kakor tudi ves živež, tudi nekaj živine je ogenj uničil; tako da nimajo sedaj strehe za stanovanje, niti živeža za hrano, ne krme ali kaj drugega za živino. To je grozna siromaščina in je res usmiljenja vredna. Zavarovani so bili večidel vsi, ali za tako male svote, in samo poslopja, nikakor pa ne druge stvari, da jim bode to le malo pomagalo, in Bog ve kedaj dobe odškodnino. Ti pogorelci so sedaj tako ubogi, da je dolžnost vsakega, jim hitro pomagati. Vsled tega se je tukaj sestavil odbor, kateri v prvi vrsti sam daruje in sprejema darove iz bližnjih in daljnih krajev za te siromake, katere bodo po potrebi razdelili. Prosi se tedaj vsakega, na hitro po svoji mogočnosti pošlje svoj prispevek na tukajšnji **župnijski urad** ali pa na **Norb. Zanier-a v Št. Pavel pri Preboldu**, kajti kateri sedaj pri tej revščini hitro pomaga, pomaga dvakrat. Vsi darovi se bodo v „Domovini“ hvaležno priobčili. — Za odbor: **N. Zanier.**

Politični pregled.

— **Laška eskadra za jadransko morje.** Laški minister vojne mornarice namerava baje zgraditi posebno eskadro za jadransko morje, ki bo obstojala iz 5 oklopnih križarjev velike hitrosti. Dve taki ladji delajo v Benetkah in Castellamare.

— **Srbija.** Veliko govorjenja in besedi je dalo vprašanje, ali naj najame kraljevina posojilo prej, predno dobi topove na poskušnjo, ali ne. Tudi kralj je želel, da poskusijo prej topove, vendar se je vlada zdaj prepričala, da bi se s tem vse silno zakasnilo. Predno so končane poskušnje, pride jesen in tedaj je že prepozno, pogajati se za denar. Zato je sklenila skupščina s sporazumljenjem kralja najeti takoj potrebno posojilo.

— **Nemiri na Ruskem.** Komisija, ki jo je postavil car Nikolaj, da uredi ustavno vprašanje, je končno dala viden znak od sebe: sestavila je namreč poročilo o svojem dosedanem delovanju. Poročilo je izdano popolnoma v duhu birokratizma — polno zavijanj in nejasnosti. Jasno pa se čita v vsaki vrstici tega poročila — bojazen ruskega dvora pred razmerami časa novodobne Rusije. In to ne brez vzroka.

Kmetijski punt se dan za dnevom širi in širi, ne meneč se za brezštevilne bajonete, ki še puhtije od nedavno prelite krvi. Atentati so na dnevnem redu, a to ne samo od strani najnižjih slojev ali dijakov — plemstvo samo je, ki hoče storiti konec ošabnim birokratom.

V okraju Nješin so se pojavili nemiri. 7000 oboroženih kmetov se je spoprijelo z žandarmenjo. Na obeh straneh se je streljalo, slednjič pa so se kmetje razpršili. Več žandarmov je bilo ubitih in veliko jih je obležalo na bojišču težko ranjenih. Srednje šole so zaprte. Tudi v Dembici

pri Wloclawku je prišlo do boja med kmeti in vojaštvom. — Iz kavkaških pokrajin prihajajo mnogostevilni beguni, ki poročajo grozovite stvari o ondodnih razmerah. Vstaja je že malone splošna. V Georgiji so proklamirali ljudovlado. Oseti, Čečenski in drugi narodi so napovedali Rusom sveto vojsko. Vsa vladna poslopja so razdrta in požgana.

— **Dogodki v Macedoniji.** Dne 5. t. m. so bili v okraju Poreča krvavi boji med srbskimi in bolgarskimi vstaši. Bolgari so bili poraženi ter so se morali umakniti, toda turški vojaki, ki so boj opazovali iz daljave, so najprej zasledovali bežeče Bolgare ter jih uničili, potem pa so se obrnili proti srbskim vstašem. Srbi so se krepko uprli, da so jih mogli Turki šele z artilerijo pregnati. Na bojišču je obležalo mnogo Srbov in Turkov. V vasi Oranica je zbranih 300 Albanov, a njih število narašča z vsakim dnem. Albani baje nameravajo pod vodstvom zloglasnega Ramazana Zaskoka napasti Prizrend.

Rusko-japonska vojna.

Na bojišču. Ruska armada je ustavila nadaljnje umikanje in se koncentrirala v utrjenih pozicijah med Čančunom in Kirinom. Močni voji ob krilu ščitijo Kirin. Močne, večinoma konjeniške posadke se nahajajo spredaj, da stražijo železniško progo in armadne zaloge. Preskrbovanje armade s provijantom se vrši v najlepšem redu, kar zlasti olajšuje okolnost, da je ozemlje, kjer se sedaj nahaja ruska armada, zelo rodovitno in je na razpolago ogromna množina živine in žita. Razen neznatnih sprednjih straž ni nikjer opaziti sovražnika.

Kitajski vohuni poročajo, da so Japonci popolnoma ustavili nadaljno prodiranje, ker je radi okolnosti, da so Rusi razdejali za sabo vse mostove in železniško progo, in je vrhu tega še nastopilo neugodno vreme, popolnoma nemogoče, da bi prodirajoča armada mogla sabo prevaževati ogromni svoj tren.

Japonska konjenica se pojavlja semtertja ob ruskih krilih, vendar pa navadno ostaja izven strelne daljave in izgine takoj, čim prične naša artilerija streljati nanje.

Glavno rusko taborišče se nahaja v Hunčulinu, kjer so ogromne zaloge streljiva in živil. Glavna japonska armada je oddaljena od ruskih pozicij, kakor se čeni, okoli 60 kilometrov.

Japonsko kitajski nameni. Iz Washingtona javljajo: Tukajšnji japonski poslanik je ponovil v nekem razgovoru svojo izjavo, da bo Japonska zahtevala od Rusije vojno odškodnino ter odstop ozemlja. Pripomnil je, da bo Kitajska v desetih letih zamogla nastopiti proti Rusiji. Ta poslanikova izjava je tem pomembnejša, ker je dobil državni departement poročila, da dela Kitajska načrte za zgradbo velikega brodivja in za ustanovitev velike armade. Carinski ravnatelj Robert Hart je predložil vladi v Pekinu načrt za reforme davkov; po tem načrtu bi se državni dohodki zvišali od 56 milijonov dolarjev na 200 milijonov. S tem denarjem bi se zgradilo 20 bojnih ladij, 20 križark, 120 torpedovk in lovilcev torped ter vzdrževala armada 200.000 mož.

Epizoda iz Port Arturja. Ko se je obleganje Port Arturja po japonski sodbi predolgo zavlačevalo, so dijaki tokijskega vseučilišča, 2000 po številu, vložili na mikada peticijo, naj odstrani Nogija in druge poveljnike ter jih nadomesti z boljšimi. Mikado je rešil peticijo tako-le: Vseh 2000 podpisanih dijakov mora takoj k Port Arturju, da pomaga Nogiju pri obleganju. Ko je trdnjava padla, je ostalo od 2000 dijakov živih le še 50.

Največja bitka. „Rus“ pravi: Doslej se še ni vršila največja bitka te vojne, ki se bo bila najbrže jugozahodno od Kirina. Ako se Linjevič umakne do Harbina, bo to znamenje, da morajo Rusi zapustiti Mandžurijo.

Združeno baltiško brodivje Roždestvenskega, ki je menda docela pripravljeno na boj, pluje po kitajskih vodah naproti bojnemu ladjevju Togovemu. Vsak čas pričakujejo bitke. Trije tedni so pretekli, odkar je Roždestvensky s 47 bojnimi ladjami in s prevoznimi parniki zapustil Madagaskar. Že cel teden govore o tem, da je prevozil 2000 milj, ki so ga ločile od Sunde. Nameni Togovi in njegovega brodivja pa so popolnoma tajni. Samo to je znano, da so japonsko brodivje, potem ko ga niso več potrebovali pred Port Arturjem, korenito popravili v japonskih ladjedelnih in da je sedaj zopet sposobno za boj. Potem se ve tudi to, da je križalo mnogo japonskih križark in torpedovk okoli Singapura in po drugih morskih očinah, da opazujejo sovražnika. 7. aprila so zapazili blizu 12 japonskih oglednih ladij, ki so bile le malo milj oddaljene od ruskega brodivja in so se umikale počasi pred ladjami Roždestvenskega. Če je Togo izbral za podlago svojim operacijam Formozo in bo napadel Roždestvenskega, potem stojimo pred največjo pomorsko bitko, ki se je vršila po Trafalgarski.

Brodivje admirala Kamimura so razdelili. Eden oddelek tega brodivja je s polnim parom pripravljen oditi, da napade vladivostoško brodivje, ako bi se poizkušalo zediniti z baltiškim. Drug oddelek pa se bo pridružil Togovemu brodivju, ki pluje po kitajskih vodah, da ondi počaka Roždestvenskega. Togo ne namerava zapustiti

Kitajskega morja, ker bi s tem posebno izpostavil v nevarnost torpedovke, ki se ne smejo preveč oddaljiti od japonske operacijske baze. Sicer so prodrle nekatere hitre japonske križarke do malaške ožine, pa le z namenom, da zvbijo rusko brodivje za seboj. Kitajsko morje je sedaj sila viharno in je nevarno za mornarico, ki ga natančno ne pozna. Ako bi Roždestvenski plul dalje, bi utegnil vsled tajfunov trpeti veliko škodo, Japonci pa se lažje rešijo te nevarnosti.

Berolin, dne 10. aprila. Čuje se, da bo vladivostoško rusko brodivje odplulo na široko morje, da tako prisili Japonce se razdeliti na korist Roždestvenskega.

New York, dne 10. aprila. Japonska vlada je naročila v Ameriki za 5 milijonov jenov orožja.

London, dne 10. aprila. Brodivje Roždestvenskega je streljalo grozno od Sumatre na neko japonsko poizvedovalno ladjo. Ladja je ušla.

London, dne 10. aprila. V nedeljo ob pol 2. uri popoldne je veliko rusko brodivje pod poveljstvom admirala Roždestvenskega pasiralo Singapore, 7 milj od kopnega. Pogled na 47 ladij broječe brodivje je bil veličasten. Ladje plovejo po štiri v eni vrsti, v sredi pa ladje s premogom. Brodivje šteje 6 velikih oklopnih, 9 križark, 8 torpedovk, 3 brzoparnike, 3 ladje prostovoljnega brodivja, 16 transportnih ladij, 1 rešilno ladjo in 1 ladjo bolnico. Ruski konzul se je približal brodivju in izročil neke brzovjavke. Oficirji so šele po konzulu izvedeli o bitki pri Mukdenu. Rusko brodivje je krenilo v kitajske vode in vsled tega je že v kratkem pričakovati, da pride do velikanske pomorske bitke. Kje se mudi japonski admiral Togo s svojim brodivjem, je še popolnoma neznano.

Loterijske številke.

Dunaj, dne 8. sušca 1905: 70, 33, 78, 44, 76.
Gradec, „ „ „ „ 70, 10, 2, 41, 54.

Zdravilišče Slatina-Radenjci

Höhn & Co. (188) 1

Veselo dejstvo za štajersko industrijo z mineralnimi vodami, da se je v zadnjih letih spečalo za 1 milijon steklenic več, velja v bogati meri **tudi za razpošiljanje vode zdravilišča v Radenjcih**, njegov zdravilni in Gisela-studenec — zadnji kot namizna voda — se je zvišal pred l. 1904 nad 1 milijon steklenic, ki so se razposlale, napram prejšnjim letom. Zdravilišče v Radenjcih je odprlo 3 nove vire in ustanovilo centralno napolnjevališče, da zaščita vsem, tudi najboljše zahtevam.

Kupujte narodni kolek!

Izurjeni, samski (186) 3-1

premogarji

(Kohlenhauer)

ki so že delali na strmih, slabejših odrih. (Flotzen), bili že eno leto samostojni kopači (Hauer) ter so zmožni nekoliko nemščine, dobé delo pri premogovniku rudarske družbe Marienstein, pošta Schafflach. Gor. Bavarsko.

Gospodična

vešča navadnega in dvojnega knjigovodstva, pisave na stroj itd., želi stopiti v službo. — Ponudbe pod „**Kontoristinja**“ na upravništvo „Domovine“. (187) 1

Trgovci pozor!

Dobro mesto za samostalno trgovino brez konkurence. — Oddajajo se v najem 2 sobi, 1 prodajalnica, 1 magacin, vse skupaj za več let.

Cena 20 kron na mesec.

Vse natančneje se izve v **graščini Blagovna**, p. Št. Jurij ob južni železnici. (190) 3-1

Vojaščine prosti, dovršeni spodnji gimnazijec, pisarniško izobražen, v zemljeknjižnih zadevah verziran,

išče službe.

Več dove upravnistvo! (181) 3-2

Oddaja stavbe

prilicnega šolskega poslopja z 2 učnima sobama, eno sobo za učila in konference na Frankolovem in poprave starega šolskega poslopja na Frankolovem. Ustmena zniževalna dražba se bo vršila v

četrtek, dne 27. aprila t. l.

ob 10. uri dopoldne v šoli na Frankolovem.

Stavba se bode oddala le enemu glavnemu podjetniku.

Izklicna cena znaša 23.048 K 02 v.

Stavbeni operat, sestojč iz stavbenih načrtov, stavbenega dovoljenja, stroškovnika in stavbenih pogojev je vpogled razpoložen v šoli na Frankolovem in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsak dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 2305 K varščine.

Krajni šolski svet Frankolovo

dne 6. aprila 1905.

(189) 3-1

Načelnik: Tomaž Medved.

Oddaja stavbe

ednonadstropnega šolskega poslopja z 4 učnimi sobami, eno sobo za učila in konference in sobo šolskega sluga v Petrovčah.

Ustmena zniževalna dražba vršila se bo dne 15. aprila 1905 ob 9 uri predpoldne v občinski hiši v Petrovčah.

Stavba se bode oddala le ednemu glavnemu podjetniku.

Izklicna cena znaša 34.153 K 65 h.

Stavbeni operat, sestojč iz stavbenih načrtov, stavbenega dovoljenja, stroškovnika in stavbenih pogojev je v upogled razpoložen v občinski pisarni v Petrovčah in pri okrajnem šolskem svetu (okrajno glavarstvo) v Celju.

Vsaki dražbenik mora pred pričetkom dražbe položiti 3415 K varščine.

Krajni šolski svet Petrovče, dne 2. aprila 1905.

(174) 3-2

Načelnik: F. E. Fridrich.

Oznanilo!

Pri Jakobu Janiču v Žalcu ima Hrastnikova tovarna veliko zalogo vsake vrste umetnega gnoja za hmelj, vinograde, travnike in njive po ravno taisti ceni kakor tovarna naprodaj.

Obenem se pa še naznani, da se dobijo pri Janiču tudi najboljše in

čisto zanesljive vrste semen

kakor: Konjska detelja, lucerna, vse sorte trave za polje, kakor tudi vsa druga semena za vrtnarijo. Naprodaj so razven tega še lese za hmelj sušiti po 28 kr. komad, prav dobre in močne. (130) 10-5

Spretnega

stenografa

veščega slovenske in nemške steno-
grafije sprejme

dr. IVAN DEČKO

odvetnik v Celju, Rotovške ulice
št. 19. — Vstop 15. t. m. — Plača
po dogovoru. (171) 4-3

Milan Hočevnar

trgovina špecerijskega blaga

Glavni trg števil. 10 Celje Glavni trg števil. 10

priporoča svojo bogato založeno skladišče in zagotavlja strogo solidno postrežbo. Razven tega priporočam

naravna vina

v steklenicah in sodih.

Izvrstne vrste čaja, ruma, konjaka, slivovke, tropinovca in brinovca.

Pšenična moka

iz parnega mlina najboljšje provenijence.

Pristna prašičja mast in maslo.

Sirovo maslo k čaju iz graščine Novo Celje. — Kakao, čokolada, pecivo za čaj in fini bonboni. — Južni sadeži izbrane kakovosti. — Vosek, ceresin in stearin-sveče.

Bogata izber mineralnih vod.

Škokeravska leča in grah, tičja hrana, bosanske češplje in povidi.

Semena za vrte in polja.

Zunanjim odjemalcem stavim rade volje pri večjih naročilih posebne pogoje. — Mesečni odjemalci imajo znatne popuste.

(155) 5-3

Trgovina z železnino „MERRUR“ P. MAJDIČ, Celje

priporoča:

TRAVERZE, železniške šinje CEMENT, cevi iz kamenščine in strešno lepenko.

Razne poljedelske stroje

posebno pa

peronospora - brizgalnice.

! Gumi za cepljenje!

Kose, srpi in najboljši brusni kamni.

Mreže in trnjeve žice za ograje. Železno pohištvo in stoli ter mize za vrtove.

CENIK POLJEDELSKIH STROJEV IZIDE V KRATKEM.

Original
SINGER
Nähmaschinen
Singer Co. Nähmaschinen Act. Ges.
Vsak šivalni stroj ima varstveno znamko.

Najprimernejša darila za godove,
Velikonoč, birmo itd. so

**Singerjevi
šivalni stroji**

za domačo porabo in obrtne svrhe
vsake vrste.

Velika trpežnost in vzorna konstrukcija usposobljajo stroje do najvišje
tvornosti ter so vsakomur v uporabo.

Brezplačni pouk v šivanju in vseh načinih
modernega in umetnega vezenja

Singerjevi šivalni stroji so na največjih svetovnih razstavah
odlikovani z največjimi priznanji.

Singer Co. delniška družba šivalnih strojev

CELJE, Kolodvorska ulica števil. 8. (152) -4